

oprigtig ſalt, at vort Folk har tilſtrækkelig moralſk Modenhed til at modſtaa dette Tryk. Jeg for mit Bedkommende ſanner den ikke. De Herrer vide, at ikke blot overfor Præſterne, men i alle Forhold, hvor der ydes frivillige Gaver, kan dette Tryk komme frem: Du bør ogſaa give Noget. Jeg er overbevist om, at der er dem blandt de Herrer, der give 3, 5 eller mange flere Rigsdaler i Drifkepenge til Budene o. ſ. v. — jeg giver aldrig en Skilling og føler ikke det mindſte moralſke Tryk ved at lade det være. De Herrer have den Miſtillid til Folk, at de dog ikke ville væri i Stand til at friggjøre ſig for Sædvanens Magt, hvor de hidtil have maattet yde iſølge Pligt. De kunne ikke negte, at det er dette, ſom det gaar ud paa, og det er allerede en Miſtillid netop til diſe Menighedsmedlemmer, en Miſtillid, ſom jeg ikke kan dele, og der er det Mærkelige derved, at, naar vi ſe hen til, hvem det er, der er Tale om ſkulde give Noget, er det dem, der have Noget; men ſaa ſtaar denne Miſtillid til de vedkommende Medlemmers Modenhed og Styrke i ſkjærende Modſætning til de fattige og ringere ſtillede Klafſers Aandsmodenhed og aandelige Fuldmyndighed, ſom man ellers paaberaaber ſig til Fordel for viſe Lovforſlag. Det er denne mærkværdige Modſigelse, der er kommen ind i Veſtræbſerne fra den Side, der væſentlig har kaldt ſine Soldater i Strid for dette Vædringsforſlag. Nei, låder os ſlaa det faſt — for at bruge et ſaadant Billede, ſom maatte kan bringe denne Tante ind i et enkelt, ſimpelt, enſoldigt og maatte tillige kraftigt Udtryk — hvad er dette Vædringsforſlag? Det er ikke andet end en Stivleſe, hvormed man vil opſtramme Pjalterne; jeg gjentager, at det vil være Pjaltagtighed at give, naar man ikke har nogensomhelſt Pligt til at give. Den, der giver af fuldſtændig Frivillighed og af Genhyn til Sædvanen og Skik og Brug uden Nødvendighed følger Andes Exempel, han er en Pjalt og gjør ſig ſkyldig i Pjalteri; thi enhver Handling, der ikke har Rod i egen fri Vilde uden fremmed Indſkydſe, er Pjalteri, og det er diſe Pjalte, man vil yde denne Stivleſe, for at de ſkulde holde ſig ſtramme overfor Sædvanen. Derfor tillader jeg mig paa det Be-

ſtemteſte at fraraade at vedtage Underædringsforſlaget af det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgfreds og derimod at tiltræde Underædringsforſlaget af to ærede Medlemmer. Det ſtaar ogſaa i Samſtemning med min tidligere Stemmegivning; jeg har altid holdt paa, at, naar Pligten til at yde er borttagen, er der borttaget Alt, hvad der bør borttages, og det er da overladt til fri Brug af den frie Vilde, om man for Dvrigt vil give Noget eller ikke.

Fjord: Saaledes ſom nærværende Forſlag foreligger, at man kun har Valget mellem at ſtemme for Forſlaget i den Stikkelleſe, hvort det er fremkommet fra Landsthinget, eller for Vædringsforſlaget af det ærede Medlem for Svendborg Amts 3die Valgfreds, ſaa maa jeg ſtemme for det ſidſte; thi det er et Forſlag, ſom jeg kan ſtemme for, ihvorvel jeg aldeles ikke nærer noget Haab om, at det kan blive til Lov i den Stikkelleſe, hvort det her foreligger. Det er imidlertid mit inderlige Viſke, at denne Sag kunde blive ordnet i nærværende Samling, og jeg tror, at, derſom dette kunde ſke, vilde vi kunne ſige, at nærværende Samling ikke var fattig paa Reſultater. Men det forekommer mig, at, ſkal Sigt opnaas, ſaa maatte Sagen enten under de foregaaende Behandlinger have været eller ved nærværende Behandling blive henviſt til et Udvalg; thi naar her er Tale om Sagens videre Gang, forekommer det mig, at Uoverensſtemmelſerne mellem en Del af Folkethingets Medlemmer og Landsthingets Medlemmer, og jeg kan gjerne ſige ogſaa den høitærede Miniſter, ere ſaa ſtore, at de ikke ville kunne udjevnes i et Fællesudvalg. Jeg havde derfor ventet, at der fra anden Side var fremkommet Forſlag om at ſtanſe Sagens nærværende Behandling og henviſe den til et Udvalg, for at den kunde her i Folkethinget have modtaget en Stikkelleſe, der mere havde nærmet ſig til den, hvort Forſlaget foreligger fra det andet Thing. Naar Forſlaget ſaa atter var gaaet ind til Landsthinget, kunde der maatte ogſaa der være gjort Indrømmelſer, og om man end ikke havde opnaaet fuldkommen Enighed paa dette Punkt, vilde man dog have havt ſtørre